

DK:

Invasjonen af England

Ivar gav med begge hænder til enhver, der ville bosætte sig i borgen og folk søgte hans råd. Efterhånden fik han en ven i hver mand. Også kong Aella lyttede til hans råd og havde stor hjælp af ham til at styre landet. Ivar trak mange og de bedste krigere til sig og da han mente sig stærk nok, bad han sine brødre angribe East Anglia med en hær, de rådede over i Danmark og Götaland.

Fiskerne ved East Anglias strande kender alt til de blodtørstige skandinaver. Hver sommer i årtier har vikingernes skibe lagt til her og gang på gang og efterladt sodsværtede husruiner og dynger af lig, som de ulykkelige overlevende har begravet. Alligevel spærrer udkigsposterne deres øjne op, da de får øje på vikingernes skibe i år 865. Modsat tidligere kommer der denne gang flere langbåde til, så hele horisonten er fyldt med sejl og master. Den største flåde set nogensinde er på vej mod East Anglias kyst, og englænderne vil snart forstå, at denne gang har skandinaverne tænkt sig at blive.

Vikingernes tusindtallige invasionshær bliver anført af Ivar Benløs' brødre, Ubba og Halfdan. De har valgt landgangsstedet med omhu. Dette år kom en stor hedensk hær til England, noterede frygtssomme munke i den angelsaksiske krønike, og de opslog deres vinterkvarter i East Anglia.

England består i 800-tallet af fire selvstændige riger, hvoraf East Anglia er det mindste og det svageste.

Den lokale konge opgiver straks at gøre modstand, da langskibene glider op på stranden og kampklædte vikinger hopper i land i svimlende antal. I stedet byder kong Edmund de fremmede velkomne som gæster. Han tilbyder dem penge og husly, hvis de blot undlader at plyndre hans East Anglia. Beskyttelsespenge har vist sig som den bedste måde, at en svag kristen konge kan afværge vikingernes hærgen på. Hurtigt får denne art bestikkelse sit eget navn: Danegæld.

East Anglias skræmte indbyggere må tåle de fremmedes selskab hele vinteren, men de slipper nogenlunde nådigt, for vikingerne har større høns at plukke med angelskakserne; Ubba og Halfdan er kommet for at hævn drabet på deres far, Ragnar Lodbrog. I året 865 er motivet for vikingernes angreb mere end blot ønsket om hævn, også behovet for nyt land spiller ind; skandinaverne har oplevet en befolkningsekspllosion, samtidig med at de lokale konger koncentrerer deres magt.

For de frihedselskende vikinger er det altså tiden til at søge mod nye kyster. Den kristne kalender er for længst skiftet til 865, da Ivar Benløs giver sine brødre ordre til opbrud mod East Anglia. I vinterens løb har han samlet efterretninger om North Umbria og alt tegner lovende; kongedømmet mod nord er svækket og kong Aella ligger i borgerkrig med stormand Osbert, som gør krav på tronen.

Ivar Benløses brødre kan udfordre Aella, uden at Ivar skal bryde sit løfte til kongen om, at han vil leve i fred med kongen. Ivar vurderer, at han og hans brødre kan vinde en let sejr, hvis han handler hurtigt. Og netop det er han forberedt på, for i vinterens løb har han samlet en stor flok heste i East Anglia. Hæren rider hurtigt nordpå og ingen aner uråd, da vikingerne tilbagelægger 300 km på de gamle romerske veje og nærmer sig York, North Umbrias største by. Herfra kan vikingerne kontrollere nordengland og har samtidig nem adgang til Nordsøen via floden Ouse. York ligger åben for en dristig fjende; byens mørnede er fra romernes tid, men indbyggerne regner med, at deres kristne tro vil være et



stærkt skjold mod de gudløse angribere. Men de tager fejl; ingen guddommelig kraft stopper Ivar Benløs, da han når frem med sin rytterhær d. 1. november 866, allehelgensdag. Yorks befolkning er samlet i katedralen, hvor de kristne mindes afdøde frænder og slægtninge. Ingen af dem hører vikingernes fremrykning og derfor kan de skandinaviske krigere storme ind over byens forsømte volde stort set uden at møde modstand. Hurtigt sikrer vikingerne sig kontrol over York, men forinden er det dog lykkedes kong Aella at stikke af. Aella overtaler sin ærkefjende Osbert om at indgå en våbenhvile. Hvis de forener deres styrker, kan de erobre York tilbage og drive hedningene ud af North Umbria. Palmesøndag, d. 23. marts 867 rykker den forenede kristne hær frem. Aella og Osbert opildner tropperne til kamp og de garanterer, at gud vil hjælpe dem på denne hellige dag. Angriberne trænger gennem Yorks forfaldne forsvarsværker, men bag voldene venter vikingerne med økser og sværd og ganske vist er vikingerne i undertal, men de er dygtigere og mere erfarne krigere end angelsakserne.

Hedningene forsvarede sig med raseri, huggede dem i stykker og drev dem ud af byen, skrev Asser, der var munk i Wales under vikingeinvasionen. Da dagen er omme, flyder gaderne med lig. Aella og Osbert er blandt de døde. Ifølge sagaerne bliver Aella henrettet på en måde, der i grusomhed ikke står tilbage for drabet på Ragnar Lodbrog. Efter dette blodbad, indsætter Ivar Benløs en harmløs angelsakser på North Umbrias trone. Han er blot en marionet, der skal holde befolkningen i ro, mens vikingerne tager for sig af jord og rigdomme. York bliver omdøbt til Jorvik. Mange skandinavere bosætter sig i byen, men ikke Ivar. Hans blodtørst er endnu ikke slukket og snart er vikingehæren på march igen. Vikingernes høvding har sat sin blik mod syd, hvor kongeriget Mercia byder på nye muligheder for plyndring og erobring. Da høsten begynder i 868, sætter Ivar og hans hær kurs mod Nottingham. Ligesom York, falder byen let, men snart nærmer kristne hære sig for at smide vikingerne ud igen. Mercias kong Burgred har samlet alle sine tropper og en hær fra naboriget Wessex er mødt op for at hjælpe. Ivar barrikaderer sig i Nottingham, som ligger højt over floden Trent, men han ønsker ikke at blive udsat for en lang og risikabel belejring. Derfor viser den barske viking sig fra sin mest diplomatiske side; han brugte slesk tale og som en snu ræv, vandt han freden, noterede historikeren, Henrik af Huntingdon. Ivar snakker sig til frit lejde ud af byen Nottingham og mens hans hær forlader byen, sænker freden sig over Mercia.

Vikingerne aflægger i stedet deres gamle værter i East Anglia et besøg. Inden Ivar invaderer, giver han sit offer mulighed for at underkaste sig igen. Kong Edmund skal anerkende vikingernes høvding som sin overmand, afsværge kristendom og hylde de nordiske guder. Men svaret er et blankt afslag. En kristen konge har ikke så stor kærlighed til sit liv, at han vil overgive sig til en hedensk gud, konstaterer Edmund værdigt. Ivar er forberedt på den kristne konges svar og vikingerne strømmer straks over grænsen. Kong Edmund kæmpede mod dem, men danerne vandt en stor sejr og fældede ham, berettede munkene bag den angelsaksiske krønike. Andre kilder fortæller, at vikingerne fangede Edmund i live. 20. november 869 bliver kongen pryglet, bundet til et træ og skudt med pile, indtil han ligner et pindsvin og tilsidst hugger de hans hoved af.

